

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Közsegek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyen-
ként, ha előfizetnek, 8 koronáért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőség-
hez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadó-ivatal K. Vásárhely az ifj. Jancsó Mózes könyv-
ny. irodájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek
küldendők.

Osztályharcz.

Nincsen seb az állam és társadalom testén, melynek hatása károsabb, eredményei véresebbek volnának, mint ha annak alkotó elemei kelnek egymással harczra.

Nem szorul e tétel bővebb magyarázatra, sem bizonyításra. Amaz átlátszó és megdönthetetlen igazságok sorába tartozik, melyeket a logikus gondolkodás és a tényekből levont tanuságok egyaránt bizonyítanak. Tartalma a banálissá vált valóságok sorába tartozik, a melyek lajszromzatlanul illeszkednek a közkeletű igazságok leltárába.

De bármily igaz is e tétel, tanuságai hatják át legkevésbé az emberiséget. A történelem lapjaira elmúlt évezredek eseményeinek megrögzítéséből látjuk, hogy valahol egy államszervezet bomlásnak indult, társadalmi élet korhadásba ment át, az osztálygyűlölet játszott a magerjesztő elemei között a fő szerepet, sőt sok esetben ez volt a romlás és pusztulás egyedüli okozója. A hatalmas római világ birodalomnak, a mely egy világot vetett uralma alá, ez ásta alá létét és lappangó mérge azóta is számos virágzó állami létet simmisített meg, alattomos erővel támadván meg gyökereit, hogy annak

nyomában az egész törzs elpusztuljon. Elmondhatjuk tehát, hogy ha valamely társadalmat az Isten büntetni akar az osztályharcz nyomoruságaival veri meg.

A jelen perczben úgy látszik, mintha magyar társadalmunk e veszély előtt állana. A méreg még nem hatolt be teljesen a szervezetbe; még nem sikerült a vér egészséges keringését meggátolnia: de az infecziálás szomorú tünetjei már mutatkoznak. A veszedelem küszöbön van; legfőbb ideje tehát hogy ellene védekezzünk.

Tudjuk, hogy állami és társadalmi életünk konszolidálódásának munkája alig harmincz éve tart. A kiegyezés az az időpont, a melytől az ifjú Magyarország megszületését számítani szoktuk. Egy halálos zsibbadtságból ébredt ekkor ez a nemzet. Erről felszabadultak, a halálos csendet, mely az országot közel husz esztendőn át betöltötte, a munka vidám zsibaja váltotta fel. Azóta dolgozunk, egy ifjú izmos óriás minden erejével. Azelért eredményekkel pedig, a melyekre e rövid idő alatt eljutottunk, meg lehetünk elégedve. A dermedt visszamaradt országból kultur államná lettünk, ipart, művészetet, kereskedést teremtettünk a semmiből.

De a munka még koránt sines befe-

jezve. Sokat tettünk, de még többet kell cselekednünk, hogy a nagy cél: Magyarország, mint minden tekintetben méltó versenytársnak beillesztését a nyugat nagy kulturálmái sorába, elérhessük.

Nem az erők szétforgácsolására, hanem az összes erőforrások egyesítésére van tehát nekünk szükségünk és pedig nekünk ezerszer inkább, mint bármely más népnek. Nem csupán azért, mert nekünk több a tenni valónk, hanem azért is, mert közöttünk amúgy is elég a széthúzó törekvés, amelyet leküzdeni, sem békés uton elcsendesítenünk eddig nem sikerült.

Mindenki tudja, hogy ez erők alatt a nemzetiségeket őrítjük. Más nemzetiségű véreink még mindig nem tudtak igazi testvéreinkké válni. Nekünk tehát kettősen kell összetartanunk, hogy befelé is, kifelé is mint tömör, megingathatlan fal álljunk nem alkuvó, egyöntetű magyarságunkkal.

Második baj gyanánt, mint amely társadalmi egységünk megbontására van hivatva, jelentkezik a felekezeti ellentét. Ez a kérdés a multban sok bajnak volt okozója. Lelkiismeretlen izgatók most újból ki érletet tesznek, hogy belőle céljaikra tőkét kovácsoljanak. Reméljük és hisszük, hogy népünk kipróbált józansá-

TÁRGZA.

Ágnes.

Komor Ákos, mikor négy esztendői távollét után viszontlátta a leányt, aki egyszer végtelenül boldogtalanná tette, nyugodt maradt és hideg. A szíve hatalmasat dobant, de arca olyan volt, mint a márvány. Egy aréizma sem rándult meg, megemelte kalapját és kezével megérintette a kezét, melynek alig érezhető szorítása egykor meghűvölte. A leány alig változott Abból a fajtából való volt, amelyen nem látszik meg öt-tíz esztendő öregedése. Az anyja ötven esztendő volt már, mégis azt mondta mindenki rá, aki látta és nem ismerte, hogy nem lóphette még túl a harminczötöt. A leány az anyjára ütött. Nagy fekete szemében soha sem lángolt fel a szenvedély, s nem pirult még akkor sem, négy év előtt, mikor Ákos szerelmet vallott neki. Se testi se lelki betegség nem látszik meg a nőnek ezen a fajtáján. A vérük forró, egészséges, de lanyhán csörgedez az erekben s nem olyan sötétpiros, mint a többi emberé.

Ákos keserűség és melankólia fogta el, mikor maga előtt látta Ágnest, ugyan azzal az arczkifejezéssel, ugyanazzal a pillantással, melylyel négy év előtt nyújtotta kezét. S mennyire megváltozott ő! Szívében tombolt a fájdalom, mikor elment hazulról, hogy feledést keressen s új egzisztenciát teremtsen

magának. Mint minden kezdő, aki erőt érez magában s is a fővárosba ment s folytatta tanulmányait, melyeket szerelme miatt hagyott félbe. Mérnök lett belőle. Mennyit küzdött, koplalt és nyomorgott a nagy városban! Végre célhoz ért. Megszerezte a diplomát, megüzerezte, de a jó kedélye, a tisztasága árán. A sok keserűség és baj, melyet el kellett szenvednie, elalatták s elmulasztották szívének vérző sebeit, de egyuttal érzéketlenné tették a lelkét, ezínikus lett egy kissé s nem tisztelte a nőket. Szívéből kiveszett a poézis, hogy helyet adjon az önzésnek és érzékiségnek. Ő legalább azt hitte, hogy így történt.

Sokszor elábrándozott a fölött, hogyan lesz az, ha szakításuk óta először látja viszont Ágnest? S elképzelte mindenféleképpen azt az érdekes jelenetet, csak úgy nem, ahogyan történt.

Ágnes kezdte meg a beszélgetést. Elfogulatlanul nézett a férfi szemé közé és csengő hangon szólt:

— Rög nem láttam, Ákos. Négy éve! Maga úgy látszik, más ember lett azóta.

— Igen, meglátszik rajtam?

— Meg. Megférőfiasodott, de nem is azt akartam én tulajdonképpen mondani. Tudja, olyanféleképpen gondolom én a maga megváltozását, hogy most nem mászna ám át a püspöki kert kerítésén. hogy valamelyik pirosrózsát kilopja valakinek.

— Nem.

Ágnes halkán kaczagott, de Ákos még komorabb lett.

— Mulat rajtam, ez volt az első gondolata. Kaczerkodik! ez volt a második. Eh nem törődik velem, én sem ő velem ez volt a harmadik.

— Látja, Ágnes, maga cseppet sem változott. Legalább külsőleg nem.

A külsőleget hangsúlyozta. A leány észrevette. Itt sem változott semmi, mondta pajzánul s a szívére mutatott.

Ákos, ki időközben visszanyerte a hidegvérét adta a vidám hangot.

— Valóban? Ez megható. Hja, a jó vidék konserválja a szívet. Más a pesti ember. Lássa, én itt — és a szívére mutatott — alaposan megváltoztam. Ha azokkal a mélységes szemekkel bele tudna tekinteni, tán el is csodálkozna — ha ugyan ilyen emberi gyöngöség urrá tudna lenni a szép Ágnes felett.

Ágnes a fejét rázta.

— Nem igaz, nem változott, mondta komolyan, csendesen.

— Kissé merész állítás, felelte guyyosan a férfi, de hangja remegett. Érezte, mint száll a pir az arczába.

— Miért tagadja, Ákos? szólt a leány. Oda lépett hozzá, vállára tette kezét és a szemé közé nézett.

Miért tagadja? Hisz ez fáj!

Tóth Antal

fogászati műterme **Id. Jancsó Mózes** ur vaskereskedése fölött az emeleten. Készít egyes műfogat, egész fogsorokat szájpaddal és a nélkül. Plombál aranyával és ezüsttel. Fogászati orvosi felügyelet. Olcsó árak.

gán e kísérletek megfognak törni és terjesztőik siker nélkül fognak visszahullani a homályba, melyből születtek.

Társadalmunk harmadik nagy baja talán a legfontosabb, hogy annak osztályai nem olvadtak még kellőleg össze.

Régi panasz, hogy arisztokráciánk nem veszi ki e nemzeti munkából kellőleg részét. E téren az állapotok ujabban tagadhatatlanul javulnak. A politikai és művészeti életben számos fényes név viselője jutott fényes szerephez, amelyet nemcsak történeti nevének és vagyonának, hanem eszének, szorgalmának köszönhet.

De ha a nemzeti munka más ágait tekintjük, még mindig szomorú tünetekkel találkozunk ez irányban. Az ipar, a kereskedelemre nézve az a roppant anyagi és erkölcsi töke, mely arisztokráciánk kezében van, ma is el van veszve. Szemben a külföld példáival, hol a legnagyobb nevek viselői sem restelik virágzó ipari és kereskedelmi vállalatokat létesíteni és ez által beállanak a produktív nemzeti munka munkásai közé, nálunk ma is fehér holló számba megy az oly főúr, aki hasonló vállalkozásba becsátkozik. Még mindig szégyennek tartják a polgári munkát s göggel fordulnak el attól, akinek életcélját ez köpezi, s zömük kizárólag a lóversenyben és hasonló élvezetekben találja gyönyörűségét.

Ez az igazi osztályharc, mely gátként áll társadalmunk egyesülése elé. Ez az a tényező, amely társadalmunk egységét megbontja, a munkasikerét állandóan veszélyezteti.

Ennek kell megváltoznia. A nagy műben mindnyájunknak össze kell fogni, a nagy munkában egyesülni. Csak így vihetjük törekvéseinket diadalra, így tiporhatjuk le ellenségeinket s foglalhatjuk el a nyugati kulturálmok sorában azt a helyet, amely bennünket megillet.

Már van, szóló tompán a férfi és lehajtotta a fejét.

Ágnes szeliden rázta szép fejét.

Nem így van, fáj az, tudom magamról. Komor megdőbbsen nézett föl. Azt hitte megghasad aszive. Minden csepp vére lángolt. Az agya mintha szétakarna pattani. Lélkének bágyadtsága vad izgalomnak adott helyet. Oda lett a ezinismusa, a közönye, az aszszony megvetése. Külső máz volt mindez, a legelső forró sugar a régi szerelem napjából leolvastotta.

Ugy érezte, mintha megint a régi szerelmes fiu lenne, aki magányos éjszakákon sirt és reszkető ajakkal egy leány nevét zokogta. Ugy érezte, mintha szerelmes lenne ismét, nagyon és boldogtalanul szerelmes.

— Ágnes, tört ki belőle Ágnes!

Miert ment el innen akkor?

Mert hitegetett, mert nem szeretett. A leány pedig csak rázta a fejét. Nem igaz, nem igaz.

Nézzén rám Ágnes. A hosszú, selymes szempillák alól kivillantak a nagy, éjfekete szemek. Pílantásuk ragyogó és derült volt, de nyugodt és szenvedély nélkül való. S ezek a szép tiszta szemek, mint belemélyedtek a férfi sovár tüzes szemeibe, visszaadták ennek a józanságot. Ákos egy pillanat alatt végiggondolta az életet, melyet Budapesten folytatott. Elvonult lelke előtt a sok nő, akik egykettőre oda adták magukat neki, akiket vagy ő csalt meg, vagy őt csalták meg. S fülébe csengett a sok szerelem vallomása, amiket hazudott s amiket neki hazudtak. Düh fogta el, hogy visszagondol mindezekre. Mennyire elromlott! Nem tudja Ágnes megérteni. Azt várta: hideg lesz hozzá, gunyos, vagy talán semmibe sem veszi, s ime találkozásuk

Iparosaink szives figyelmébe.

Lapunk egyik multkori számában meg emlékeztünk ama nevezetes és kis iparosainkra nagy horderejű dolgokról, hogy a világhírű Klinger Heinrich özég, ki a sepsiszentgyörgyi első székely szövőgyárat hosszabb időre bérbe vette, városunk és vidéke iparos osztályának nagyobb mérvű katonai felszerelési tárgyak megkésztését adja munkába; és a megye területén mintegy 500 drb szövőszéket álllt fel, mely a vidék egy jó részének állandó keresetét fogna biztosítani.

Azt hiszem, szükségtelen mondanom, hogy egy régen érzett hiány van pótolva ezzel, mert iparosaink oly munkához jutottak és jutnak, mely nemcsak állandó foglalkozást biztosít, de a mi szintén fő dolog, a végzett munkáért készpénzt hoz be.

E munkálatok biztosítása érdekében előbb a özég tulajdonosa Klinger Heinrich ur három főtisztviselője társaságában járta be városunk és a vidék exponáltabb helyiségeit s meggyőződén, hogy itt alkalmas telajra talált, látván e munkás és szorgalmas iparos és földmivelő osztályt, utasította sepsiszentgyörgyi gyárának vezetőségét, hogy élénk érintkezésben tartsák magokat a vidék lakosságával. Ez körülbelöl egy hónap előtt történt s azóta már három ízben járt ki a gyár igazgatója, főpénztárosa és egy főbb budapesti tisztviselő.

Tegnap már városunkban 8 iparos vállalkozott 9000 drb vászon nadrág, 7000 drb kenyér-zsák és 5000 drb itató veder készítésére. Bereczkben az ottani 5 iparos felvállalt 4500 drb nadrágot s kilátásban van egy jóra való szatler mester részéről egy pár ezer darab veder elkészítése is. Megtörténvén a vállalatba adás és vétel, — mivel én minden időben a özég küldötteivel együtt lehetni szerencsés valék, — nem mulaszthatom el, hogy a tapasztaltakról észrevételeimet meg ne tegyen. Midőn a főbb tisztviselők a minta darabokkal városunkba érkeztek, dobszóval való hirdetés folytán hivatott fel a város iparos lakossága a minták megtekintésére és a dolgok megbeszélésére — nem lévén természetesen akkor az idő rövidsége miatt az összehívásra más alkalmasabb mód.

Az összehívásra megjelent 4 olyan iparos, kik eddig is katonai bakkancsok szállításával foglalkoztak. Megmutatták az összegyűlt iparos uraknak a mintákat: Egyszerű vászonból készült nadrág, itató veder és kenyér-zsák volt a bemutatott minta.

Előbb a jelenlevők hajlandóknak mutatkoztak vállalkozni, mikor azonban megtudták, hogy a nad-

első öt perczében szerelmet vall neki, az, aki kétségbeesésében hidegen hagyta ott egykor.

— Hazudik ez a leány, hazudik, mint a többi, és vonagló ajakkal mondta hangosan:

— Hazudsz.

A keskeny fehér kéz, mely mázsányi izzó vasulyával nehezedett Ákos vállára, lehanyatlott. A márvány arczon nagy könnyek peregték végig.

A férfi, a ki már érezte, hogy diadalmaskodott gyöngesége fölött, valami enyhületes érzést érzett s lágy hangon mondta:

— Ne sirjon, Ágnes.

A leány menőfélben volt már és vissza fordult.

— Ugye, nem szeret már?

— Nem. De ha szeretném is, akkor is úgy kellene ennek lenni. Istén vele. Mi többé nem találkozunk. Soha. Soha, sohajtotta a másik.

Elváltak. Egyik sem nézett vissza.

Haza ment szülői házába, hol anyja dult ábrázata láttára ijedtem kérdő, hogy kivel találkozott. Palotay Ágnessel, feleltén Ákos.

Az anya ismerte Ákos regényét. Leült a fia mellé, keblére vonta a fejét. Kemény, munkában megránczósodott kezével végig simította fiának forró homlokát.

— Fiam, mondta esendően, édes fiam, jól tetted.

— Anyám, kiáltotta Ákos kétségbeesve, soha, soha nem leszek boldog!

Az öreg asszony pedig szeliden bólintott a fejével.

— Tudom, édes fiam, tudom. De hisz nem azért jövünk a világra, hogy boldogok legyünk...

Erdősi Dezső.

rág és kenyér-zsák 22 fillér, az itató veder 30 fillérért készitendő el a vállalatól visszaléptek. Hiába mondta a kiküldött tisztviselő, hogy ugyanezen darabokat Csehszországba 16 és 24 fillérért, Pozsonyba 20 és 28 fillérért készitik, a munkabér igen kevésnek találtatott. Ujjabban Kézdivásárhelyt hat fiatal szabó iparos lett önállóvá, megpróbáltuk itt a munkák kiadását, felhivattuk őket s itt már kitűnt, hogy az illetők tudatában vannak a munka mineműségével, megértvén, hogy a özég többet nem adhat érte, hajlandók voltak a minta nadrágok készítésére, melynek előállításá annyival könnyebb, mert a nadrághoz minden hozzávalót adnak, készen kiszabva, le a gomb és ezérnaig. Ugy a vedrek és kenyér-zsákokhoz is minden kellék készen adatott, melyeknek mintáit kőt fiatal szíjgyártó iparos vállalta el készíteni.

Egy héttel később midőn a kiküldött urak a minták megtekintésére ki jöttek, azt kellett tapasztalnunk, hogy ezen nagy és önzetlen horderejű dolgoknak is megvannak az ellenségei.

Egy vidéki ellenzéki lapocska figyelmeztet iparosainkat, hogy legyenek óvatosak, mert ez csak porhintés akar szemeikben lenni a közelgő választások miatt. Megindult a beszéd mindenfelé, de legnagyobb részt a dolog ellen, lévén a főok az, hogy a munkával be akarják csapni iparosainkat, mert hisz azt kormánypárti emberek közvetítik. Hát édes Istenem, ennyire jutottuk már, hogy még a félénk nyujtott segítő kézben is ellenséget látunk. Tegye szívére minden iparos mester a kezét s mondja el jó lélekkel, hogy neki munkára és pénzre nincsen-e szüksége? Nem ismerem városunkban olyant, ki állandóan foglalkozván mesterségével, olykor ezek szükségességét ne érezné, sőt, ha volna is ilyen, munka még azon is el fér. S még is miért e nagy ellenzékeskedés e szép irányu dologgal szemben? Hogy a kezdeményezés a magas kormánytól jött, ez nem bűn, hogy Klinger ur figyelmét meggyenk nagynevű főispánja és városunk érdemes országos képviselője e városra terelte, ez mégis csak érdem és nem hiba, s hogy a kiküldött tisztviselők segélyére vannak városunk főbb tisztviselői és más kormánypárti személyiségek, ez meg éppen nem kárhoztatandó.

Az, hogy a munka olesó, csak az első pillanatra tűnik fel, de ha egy kissé utánna nézünk s számítás teszünk, kitűnik, hogy bizony jobban jövedelmez, mint a polgári dolog. Egy nadrágot a legutóbbi megállapodás szerint fletnek 24 fillért, mely összegből semmi levonás nem történik. Mint fent is említettem adnak hozzá minden kelléket készen kiszabva.

Azt a részt, hová a gombjukak jönnek, készen adják a jukakat kikötte, úgy, hogy ezzel a munka sokat kevesedik. A minta-nadrágot 1 1/2 és 2 óra idő alatt készítették el, de a szabók állítása szerint naponként 12 nadrágot készíthet el egy munkás, ez 2 kor. 88 fillérnek felel meg, de ha munka felosztással dolgoznak, megkésztethetnek még többet is.

Egy héten a fentiek alapján keres egy munkás a mesternek 17 korona 28 fillért. Már most mondjuk, hogy ugyan ez a munkás 1 és 1/2 rend polgári ruhával egy héttig feltétlen megéri, sőt igen jó munkás legyen, ki ennyit is meg készít s ezért kap a mester a legmagasabb számítás szerint 15 koronát. As első munkához nem adott a mester semmit, míg a másodikhoz sok minden hozzávalót kell pénzzel beszerezzen, aztán mi polgári emberek nem mindnyájan és nem mindig vagyunk abban a helyzetben, hogy a nekünk készített munkálatokat azonnal készpénzben fizethessük, mert hát a mostani nyomott pénzügyi viszonyok miatt másképp nem lehet, de ily vállalatnál, mint a katonai tárgyak szállításá, az elvégzett munkáért mindig készpénzt fletnek és a mesternek hozzá semmi befektetés sem szükséges. Ily dolgok mindig tekintetbe kell, hogy jöjjenek s ezért én jó lélekkel ajánlom szabó, csizmadia és szíjgyártó iparos társaimnak, hogy legyenek bizalommal a Klinger özég iránt s igyekezzenek minél nagyobb mérvű vállalatba belemenni. A özég Pozsony és felső-magyarországi gyárai mellett mintegy 1200 kisiparost lát el hadfelszerelési munkálatokkal, s hogy az első székely szövőgyárat bérbe vette, megakarja e munkálatokat honosítani itt ezen a vidéken is. Szép magasztos cél vezérli az intéző köröket s nekünk iparosoknak nem kellene bizalmatlansággal hálálni meg ezt.

A cég pár fillérrel többet fizet itt, hogy kezdetben is meg legyen a kellő haszon s annyi munkát ad, a mennyit csak megbírnak készíteni. Sőt tovább megy, ott, hol annak szükségességét látja, beszerzi a varrógépet is s azt a számla szerinti összegért az illető mesternek tulajdonába adja, oly képen, hogy árát a készített munkák árából 1—2 forintjával levonja, mit az iparos alig érezhet meg.

A ruhák az elvégzés után azonnal átvételnek és készpénzben itt Kézdi-Vásárhelyt s bereczkiek részére Bereczkben azonnal kifizettetnek.

Felhívom azért fent nevezett iparos polgártársaimat nagyobb mérvű vállalkozásra.

A szükséglet 180000 nadrág, 120000 veder s ugyan ennyi kenyér-zsák, miből vajmi kevés lett vállalatba adva. Tegyenek uraim próbát; nálam kapnak készen kiszabott nadrág, veder és kenyér-zsák részeket, szívesen rendelkezésükre bocsátom, csinálják meg a minta darabot s aztán tegyenek márcziusra egy próba vállalatot. Szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az első szállítmány márczius 15-ikéig kell átadassék azért a rövid időn való jelentkezés annyival kívánatosabb, mert a szükséges anyagok már január első hetébe kifognak osztatni. Ki mennyit bír, annyit vállaljon, meglátjuk mily üdvös dolog lesz, ha ezen sok munkálatokért járó nem kevés pénzösszeg városunkban marad, okkor talán mégis csak segítve lesz rajtunk. Azokra pedig, kik a kákán is csemót keresnek s igyekeznek a dolgot lehetőleg jobban befektetni, ne hallgassanak, mert sokkal jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok. Mondanom sem kell, hogy ezen dolgokra nézve szívesen szolgálók iparos társaimnak minden időben felvilágosítással.

Ifj. Czimbalmos Ferencz,
az iparfejlesztő bizottság és
az iparkamara rendes tagja.

Ujdonságok.

— Időjárásunk végre egy kis télies szint öltött magára, tenger sok eső után szombaton havazni kezdett, de hogy ez a tél beálltát jelentené, biztosan megállapítani nem lehet, mert a levegő hőmérséklete még ma is igen enyhe s a mig hidegebb nem lesz, a hó csak az amugy is bőséges sárt szaporítja.

— Választási mozgalmak. Alig terjedt el a hír, hogy a kézdijárás országgyűlési képviselőjét, Béli László urat főispánnak nevezték ki, megindult a választási mozgalom. A szabadelpárt részéről két jelöltet emlegetnek, ugymint Béli Tivadar bodolai nagybirtokost és Dr. Sinkovits Ottó szentkatolnai nagybirtokost. Mindkét jelöltet hatalmas párt támogatja ugyan, de remélhető, hogy egyik vissza fog lépni s az fog a rövid időig tartó mandátumért megküzdeni, ki hivatalos jelölt lesz. A kerület függetlenségi pártja is fog jelöltet állítani. E tárgyban vasárnap párt gyűlés lesz Kézdi-Vásárhelyt, mely e tárgyban határozni fog. A jelölt — mint értesültünk — Szacsavay Sándor ur lesz, ki e kerület egy ciklikuson át már képviselte.

— Székely fiuk elhelyezése. A marosvásárhelyi ipar- és kereskedelmi kamara 4436. szám alatt következőkről értesített: Tanos Lajos egri egyházmegyei templomfestő és aranyozó, kinél ez idő szerint is két székely fiu van, két tanoncért feladott a kamarához. Ennek kapcsán van szerencsénk kérni Nagyméltóságodat, hogy ha a háromszéki jelentkezett fiuk között erre alkalmasak volnának, méltóztatassék ide költött beosztani és kamaránkat erről tájékoztatni, hogy elszállitásuk iránt intézkedhesünk. Nevezett cég felvállal templom festéseket, templomi butorok és felszereléseket, mindennemű aranyozások és javításokat, oltárképek tisztítását és behuzását, czim és czimerfestéseket, márványozásokat Stucko Lucido ugynevezett vasalt márványt, vagy a francia fénymodoru glanzmaniert végre olaj, vagy tempera márványozásokat szobák, ajtó- és ablakok festését. Tehát olyan munkálatokat végez, melyekhez bizonyos rajzbeli előkészültség sem fölösleges. Igen jó ember, kinél a fiuknak jó dolguk leend. Egyben kérjük Nagyméltóságodat arra is, hogy a mennyiben egy jóra való fiu asztalosnak is ajánlkozának Gróf László Jenő megyesfalvi műasztalos műhelyébe elhelyezhetők, hol a legmagasabb műzslést is ki-elégítő butorok a gróf tervezete és művezetők ellenőrzése mellett készülnek. Ennek alapján ki vállalkozni akar, jelentkezzék bizonyítványaival nálam,

előre értesitem, hogy rajzban képzett fiuk a felvételnél előnyben részesülnek. Kelt S.-Szentgyörgy, 1900. december 5-én. Potsa József főispán, cs. és kir. v. b. t. tanácsos és kamarás.

— A városi képviselő választás f. hó 10-én és nem 19-én fog Kézdi-Vásárhelyt megtartatni, mint lapunk mult számában tévesen jelentve volt. Mit ezennel helyreigazítunk.

— Ujévi üdvözlések megváltása. A háromszékvármegyei árvafiu-szeretetház érdekében Potsa József vármegyei főispánja, a human intézetek fardadhatatlan munkása, a következő felhívást bocsátott ki közönségünkhöz: Az 1900-dik év utolsó havában ismét, mint korábbi években — a vármegye társadalmához fordulok, hogy az ujévi megváltások czimén adakozni sziveskedjenek a vármegye fiu árva- és szeretetház fenntartásához felesleges filléreikből. Az a lományozott fillérek bőven kamatoznak az éhség és elzűlléstől megmentett árva gyermekek fenntartása és nevelése által. Árvaházunk nemzeti misziót teljesít, midőn fajunk fenntartását előmozdítja; és a társadalomnak nagy szolgálatot tesz az elzűllésnek kitett árvák munkásságban, vallás erkölcsben nevelésével. Azért ne vegyék esdő szavam — hová az elhat — könnyen és adakozzanak a küldött iven. Boldog felvirradást az 1901. évre kíván. Kelt Seps-Szentgyörgy, 1900. december hó 1-én. Potsa József, főispán, cs. és kir. v. b. t. tanácsos és kamarás.

— Öngyilkosság. Poselneki illetőségű Opra Laci József, B. S helyi lakos eselődje, f. hó 4-re virradólag az istálló gerendájára felakasztotta magát. Tettének okát a nyomozat kideríteni nem tudta de végzetes tettét valószínűleg szerelmi csalódásból követte el.

— Asszonyok, leányok, kiket jövendőjük érdekel, hozassák meg Zit.-El.-Lohia most megjelent szellemes jósló könyvét. Rendkívül szenzatiós! 1 korona beküldése ellenében (bélyegeken is) bérmentve zárt borítékban küldi: Gedeon András könyvkereskedése Miskolcra. Utánvét 40 fillérrel több.

— Ápolónői tanulók felvétele. A magyar vörös-kereszt egyesület a tulajdonát képező Erzsébet-kórházban 1901. január hó 1-én új beteg-ápolónői tanfolyamot nyit. Az üresedésben lévő 10 ingyenes helyre pályázhat minden kifogástalan erkölcsű nő, a ki testileg és szellemileg e magasra hivatásra alkalmas és 20—40 életév között van. A folyamodványok akár közvetlen akár a főkegyesületek útján az egyesület igazgatóságához (Budapest IV. ker. kecskeméti utca 5) legkésőbb folyó évi december hó 20-ig intézendők, a hol a közelebbi feltételek is megtudhatók. A kérvényhez mellékelni kell: a) keresztlevelet, illetve anyakönyvi kivonatot, b) ha az illető kiskoru vagy férjezett, a férjnek, szülőnek, vagy gyámnak beleegyezését c) erkölcsi bizonyítványt és hatósági bizonyítványt a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról, d) hiteles bizonyítványt arról, hogy magyarul és esetleg más nyelven beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír és e) egészségi és himboltási bizonyítványt. Az elméleti és gyakorlati oktatás hat hónapig tart. Ezen idő elmultával minden tanuló képesítő vizgát tesz.

— A Kézdivásárhelyi kaszinó 1900. december hó 9-én délután 3 órakor az állami elemi iskola tornasarnokában Vörösmarty Mihály, a halhatatlan nagy magyar költő születésének századik évfordulója emlékére Vörösmarty-ünnepélyt rendez, melyre Kézdi-Vásárhely város polgárságát teljes tisztelettel meghívja. Az ünnepély műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd, tartja Fejér Károly, a kaszinó elnöke. 2. Vörösmarty emlékezete. Költemény, erre az alkalomra írta: Szabó Jenő, szavalja Dobay Olga. 3. Főthi dal. Ira Vörösmarty. Éneklik Bellák Vincze, Nagy Gerő és Rácz N. János. 4. Szép Ilonka. Melodráma, írta: Vörösmarty, megzenésítette Erney J. Szavalja Farkas Margit, zongorán kíséri Székely Mariska. 5. Felolvasás, tartja: Dr. Balogh Vendel. 6. Borda. „Cilley és a Hunyadiak” című dalműből, írta: Vörösmarty, éneklik Bellák Vincze, Nagy Gerő és Rácz N. János. 7. Az élő szobor, írta Vörösmarty, szavalja Baló László. 8. Szózat. Irta Vörösmarty, éneklik Bellák Vincze, Nagy Gerő és Rácz N. János. Kezdeté vasárnap délután 3 órakor. Belépti díj tetszés szerint; a tiszta jövődelem részben a Budapesti föllálitandó Vörösmarty-

szobor, részben a Kézdi-Vásárhelyen föllálitandó Szabadságharc-szobor javára fordittatik.

— Az idegenforgalom érdekében intéző köreink mozgalmat indítottak, azonban nem úgy, hogy azt nagyban emelhetnék. Ma az ipar és kereskedelem az egész világ főtényezője és épp ez van nálunk háttérbe szorítva, a mennyiben közönségünk nagy része még ma is külföldön vásárolja különböző szükségleteit. Nagyon kíváncsok, hogy a mi közönségünk akképp segítse elő nagy vállalatainkat, hogy szükségletét ne külföldön, hanem hazánkban szerezze be. Ez által módot nyújt nagyiparosaink és nagykereskedőinknek vállalataikat oly módon kibővíteni, hogy az idegenek tőlünk a legjobb benyomással távozzanak. Ezt legjobban elősegíti az általánosan ismert „Párisi nagy áruház” (Budapest, Kerepesi-ut 38.) hol az összes használati és szükségleti tárgyak óriási mennyiségben és választékban vannak felhalmozva. Ezekről a most megjelent az 1901. évi teljes naptárral egybekötött képes nagy árjegyzéket kívánatra mindenkinek bérmentve és ingyen küldi a kitűnő hírnévnek örvendő vállalat.

— Helyreigazítás. Tekintetes Szerkesztő Ur! A „Székelyföld” folyó évi december 2-iki (95.) számában közzétett nyilatkozatba két értelem-ferditő sajtóhiba csuszott be; nevezetesen: a nyilatkozat fölülről számított nyolczadik sorában „primitivebb” szó helyett „legprimitivebb” és a kilencedik sorban „hivatásunkról” helyett „hivatásukról” szó olvasandó. Tisztelettel kérem fenni helyreigazítást b. lapja legközelebbi számában közzétenni méltóztatassék. Kézdi-Vásárhelyt, 1900. december 4-én. Boda Gergely. h. rendőrkapitány.

— Hölgyközönségnek b. tudomására adjuk, hogy csak divatos kelmék, nem silány kislejtezett áruk, hanem a legjobb minőségű szövetek mintagyűjteményét, mely tartalmazza a legutolsó divat francia s angol ujdonságait pl. Homespun, Taylor-Mode, Matlasse stb. ingyen és bérmentve küldi meg Weiner Mátyás női ruhakelme áruháza, Budapest, VI., Andrássy-ut 3.

Közigazdaság.

Tőzeges talajok javítása.

Hazánkban nem egy gazdaság van, a hol a talaj tőzeges minősége nagyon megnehezíti a sikeres gazdálkodást s éppen ez okból az illető területeket kiveszik a rendszeres kultúra alól s parlagon hagyják heverni. Hogy mily nagy mulasztást követnek el gazdáink az által, hogy nem iparkodnak a tőzeges területeket, ha nem is szántóföldd, de legalább jó füvet termő rétté átalakítani, azt csak az képes megítélni, kinek alkalma volt már Németországnak ama vidékeit bejárni, hol rendszeres tőzeges-kultúra divik. E sorok írója ily helyzetben lévén, a közérdeknek vél eleget tenni, midőn alábbiakban egy németországi földbirtokosnál látott tőzagskultúra ismertetését teszi közzé.

Kérdéses gazdaságban mintegy 300 kat. hold kiterjedésű tőzeg terület telkesített következően: a szántóföld hosszában egy csaknem egyenes irányu árkot ástak, a mely árokra függőlegesen egymástól 30 m. távolságra mellékárkok vannak irányítva, úgy azonban, hogy a mellékárkok nem torkolnak, nem szájadzanak a főárkba, hanem attól 8 méter távolságra végződnek, s a főárkokkal tulajdonképen alagcsövekkel vannak egybeköve. Az árokból kikerülő tőzeg egy részét reá fektetik az árkok közötti területre majd ezt 10 cm. vastagságban földréteggel leginkább homokkal borítják be azon czélból, hogy az alatta levő tőzeget összenyomja, nyirkosságát megvédje és a növénygyökereknek fejlődésük csakis ezen felső homokréteget dolgozzák meg, ügyelvén arra, hogy a homok az alatta levő tőzeggel össze ne keveredjék. A talaj tápanyagtartalmát műtrágyákkal adják meg, és pedig foszforsav és kálitrágyával azért, mert a tőzegben kevés az ásványi eredetű alkatrész.

Az egész telkesítési munkánál különösen súlyt helyeznek arra, hogy a víz színe a talaj felszínétől egy méter mélységre sülyesztessék, épen azért az árkokat oly mélyen ássuk, hogy a tőzeg ülepedése után is egy méter legyen a víz színe.

Az ily módon telkesített területet nemcsak kaszálólul használják, hanem gabona-féléket is termelnek rajta.

HIRDETÉSEK.

Tiszta bort,
liköröket, cognacot, rumot, venni
akarók, kérjenek bérmentes árjegy-
zékét a Székely borkereskedéstől,
Székely-Keresztur.
(627. 7-10.)

BUTOR

készpénzfizetés mellett ju-
tányos áron beszerezhető:

IFJ. JANCsó MÓZES

butorraktárában

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT.

HIRDETÉSEK

a

„SZÉKELYFÖLD“

részére

olcsó áron felvétet-
nek.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

A
SZÉKELYFÖLD
kiadóhivatala.

A
SZÉKELYFÖLD
kiadóhivatala.

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre beindított könyvnyomdája,
könyvkötészete, papir- és írószerkeres-
kedése Kézdi-Vásárhelytt.

Nagy választék minden-
nemű írók,
noteszek, tol-
lak, tollszá-
rak, és tinta-
tartókban.

Dusraktáris-
kolák részé-
re színes víz-
festék, radir-
gummi, rajz-
papir és rajz-
szegkekkel.

Könyv-
nyomda!

Nagy nyom-
tatvány rak-
tár községek,
egyházak, is-
kolák és ügy-
védi irodák
részére.

Mindenmü
bekötött üz-
leti könyvek
nagy választékban.

Könyvnyomdában az e szakmába vágó
mindennemű munkákat, u. m.: folyóiratok,
művek, füzetek, körlevelek, füzegszok, bár-
czakönyvek, számlák, üzleti és névjegykár-
tyák, levélfejek, levélborítékok réznyomással,
gyászjelentések, eljegyzési, esküvői és alkalmi
meghívók elkészítését a mai kor igényeinek
megfelelően gyorsan és pontosan a legjutá-
nyosabb áron vállalom el.

Közigazgatási, körlevései, egyházi stb.
hivatalok részére nagy nyomtatvány raktárt
tartok. A közigazgatási nyomtatvány-
kat készpénzfizet- mellett melyen
leszállított áron át adom el.

Kiadásomban hetenkint kétszer megjelenő
„SZÉKELYFÖLD“

politikai, közgazdasági, társadalmi és szép-
irodalmi hírlapra előfizetéseket bármely idő-
ben elfogadok. Előfizetési ára: Egész évre 10
kor., félre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fil.
Iparosoknak helyben 8 korona.

Háromszék vármegye nyom-
tatvány szállítója.

Különleges-
ségek levél
papirok, név-
jegyek, me-
nyegzői és
eljegyzési
kártyákban.

Iskolák ré-
szére min-
denféle írkák,
gyakorlatok,
erényes és
háromszögü-
vonalzók.

Paj irko-
reskedés!

Könyvek, fü-
zetek, folyó-
iratok bekö-
tése a legol-
csóbb áron
eszközölhe-
tők.

Folyóiratnak
megrende-
lése a legna-
gyobb száza-
lók leenge-
désével vállal-
tatik el.

ION DIEN

Csak ezzel a tör-
vényes bej. védő-
jeggyel valódi.

LONDON,
Chief Office 3, W.
48 Brixton Road.

Főraktárak:

Burmann,
Angol India.

Agén. Zágráb.

Algier.

Amsterdam,

H. Sanders,

Rokni B.

Basel.

Szt. János gyógy-
tár, W. Krata.

Belgrad,

Nikola A. Delini,

gyógytár Mihály

fejedelemhez,

Központi raktár

Szerbia részére.

Reilin, C.

Bologna,

Bruxelles,

Pharmacie Ch.

Dalsere & Co.

Budapest,

Török J.

Dr. Egger L. és J.

Cairo.

Cöln a. Rh.,

Norici.

Debrecen.

U. H. L. K. S. B. G.

Schmidt P.

gyógyász.

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált)
az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak
akkor valódi, ha az oldalt látható zöld, a törvény-
széknél bejegyzett „apáca“-védőjeggyel van ellátva.
Főülmulhatatlan szer minden mell-, tüdő-, máj-,
gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is ki-
tűnően hat és sebet gyógyít.

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér.
Széjjelküldés csak előzetes fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsek nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyítóhatású. Operá-
ciókat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőc-
se egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott osont-
szut, ujabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyó-
gyítottak meg. Antiszeptikus és gyógyítóhatású min-
denféle seb gyógyulásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utánzatoktól és kerüljék az értékte-
len, ugynevezett házi kenőcsöket s más efféléket.

Cim: A. Thierry, gyógyszerész és gyár a Védőangyalhoz,

Pregrada, Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.

Prospektus ingyen és bérmentesen.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat
használatra készen a háznál tartani. Az összes mű-
velt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utánzatát
a törvény üldözi.

Issigac,
Dordogne, Kopon-
háza,
fabriken iarna.
Milano.
A. Bertoloni.
Manno, Serrice,
Apot. Lejonat.

Nantes,
Pharmacie
O. Fredet,

Nápoly. Palermo.

Páris,
Pharmacie

frangaise, 1 & 3,
Place de la Repu-
blique, Phar-
macie Daproy, 11,
Rue des francs
Bourgeois.

Prága.

Róma,

Corso, Agenzia
del Pollicino.

Roubaix,
Pharmacie

P. Gorrath.

Sarajewo.

Szeged.

Temesvár.

Trieste, Veneza.

Vienne. Zürich.

Csak ezzel a tör-
vényes bejegy-
zett védőjeggyel
valódi.

57474

Eladó ház.

Kézdi-Vásárhelytt a piacz nyugoti során
a néhai Hankó László-féle ház mellett levő

szabad kézből eladó. Venni szándékozók
értekezhetnek: **Kölönte László** tu-
lajdonossal helyt.

Ny. Ifj. Jancsó M.-nél K.-Vásárhelytt.